

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3748

Vragen van de leden **Podt** en **Paulusma** (beiden D66) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het toenemende aantal covid-besmettingen in relatie tot de asielopvang* (ingezonden 21 juli 2022).

Antwoord van Staatssecretaris **Van der Burg** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 23 augustus 2022) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 3671

Vraag 1

Is bij u bekend hoeveel besmettingen de afgelopen drie maanden zijn geconstateerd in asielzoekerscentra (azc's) en welke stijging de besmettingen hier laten zien? Worden de besmettingen in azc's continue gemonitord? Zo ja, door wie en aan wie wordt dit gerapporteerd? Zo nee, waarom niet? Vindt u het een goed idee als dat wel zou gebeuren?

Antwoord 1

Het COA volgt, in overleg met de zorgpartners, het landelijke beleid. Voorheen werd er getest door de GGD en wist het COA hierdoor hoeveel positieve besmettingen er waren. Sinds enige tijd is de zelftest de norm, ook op COA-locaties. Bewoners wordt gevraagd een positieve zelftest door te geven zodat het COA maatregelen kan nemen, bijvoorbeeld voor de isolatie. De positieve uitslag van de zelftest wordt niet geregistreerd. Op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) mag het COA dit ook niet. Het COA heeft, doordat bewoners zich melden, wel een globaal beeld. De afgelopen maanden zagen we een lichte toename en inmiddels weer een afname. Het COA ziet op dit moment geen redenen om in haar testbeleid af te wijken van het landelijke beleid.

Vraag 2

Welke maatregelen ter voorkoming van covid-besmettingen worden momenteel nog genomen in azc's? Hebben azc's eigen plannen gemaakt ter voorkoming van besmettingen, zoals sectoren ook sectorplannen hebben gemaakt?

Antwoord 2

Er zijn richtlijnen/maatregelen vastgesteld om de uitvoeringsprocessen «coronaproof» door te kunnen laten gaan. Deze maatregelen kunnen op/afgeschaald worden op basis van de lokale situatie. Daarnaast is er een coronaprotocol, opgesteld door COA, GZA, en GGD GHOR Nederland, in gebruik op alle locaties. Hierin zijn onder meer leefregels opgesteld om covid-19 te voorkomen bij bewoners, hoe om te gaan met klachten en besmettingen en regels omtrent isolatie. Binnen de algemene leefregels is er enige ruimte voor lokaal maatwerk toegespitst op de lokale situatie. Met de GGD zijn er landelijke afspraken gemaakt over het vaccineren en voorlichtingsbijeenkomsten voor bewoners. In landelijk overleg met de zorgpartners, RIVM en VWS wordt de situatie gevolgd, geanticipeerd op ontwikkelingen en waar nodig het protocol aangepast.

Vraag 3

Welke voorbereidingen worden getroffen in de asielopvang om een verdere verhoging van de besmettingsgraad op te kunnen vangen?

Antwoord 3

Het COA heeft een Corona Coördinatie Team (CCT). Het CCT coördineert (proactief) en monitort de situatie voor bewoners en medewerkers met betrekking tot covid-19. Bewoners krijgen gratis zelftesten aangeboden en worden gestimuleerd om zichzelf te testen. Er is een Quarantaine & Isolatie (Q&I) locatie waar positief geteste bewoners naar uit kunnen wijken als isolatie op de eigen locatie niet mogelijk is. Besmettingen worden vooral voorkomen door bewoners te stimuleren zich te laten vaccineren. Het COA brengt dit doorlopend onder de aandacht. In afstemming met GGD GHOR Nederland wordt de vaccinatiestrategie vormgegeven. Daarnaast geeft het COA extra tips en werkinstructies aan locaties om te zorgen voor goede hygiëne.

Vraag 4

Wordt bij het opzetten van noodopvang en crisisonoodopvang rekening gehouden met de geldende adviezen om verspreiding van het coronavirus te beperken, zoals het houden van afstand en goede ventilatie?

Antwoord 4

Ja, bij het opzetten van de noodopvang en de crisisonoodopvang wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de geldende adviezen ten aanzien van covid-19.

Vraag 5

Zijn er voldoende plekken voor mensen die na een besmetting in quarantaine moeten? Als deze plekken er op de noodopvang- en crisisonoodopvanglocaties niet zijn, hoe wordt dan omgegaan met quarantaine?

Antwoord 5

Isolatie vindt zoveel als mogelijk plaats op de eigen locatie. Kan dat niet dan is er de mogelijkheid om bewoners over te plaatsen naar de Q&I-locatie

Vraag 6

Beschikken alle azc's over CO₂-meters? Zo nee, waarom niet? Wilt u dan met het COA in gesprek treden om dit zo snel mogelijk te realiseren?

Antwoord 6

Nieuwe kernlocaties of bestaande locaties die herbouwd of verbouwd worden krijgen een vorm van CO₂ melding met sturing van ventilatie (de hoeveelheid lucht verhogen). Het hebben van een CO₂melder is niet gebruikelijk of wettelijk verplicht op de overige locaties. Voor deze locaties, met name de opvangplekken, geldt een verhoogd ventilatieniveau. In plaats van de in het bouwbesluit aangegeven +/- 21 m³ per persoon houdt het COA 35 m³ per persoon aan.

Vraag 7

Wordt op alle locaties nog steeds voorlichting gegeven over covid? Zo ja, op welke manier? Zo nee, op welk moment zal worden besloten dit weer op te starten?

Antwoord 7

Bewoners worden op locatie en op MyCOA door middel van FAQ-posters in tien verschillende talen en filmpjes voorgelicht over de mogelijkheden tot en de wenselijkheid van vaccineren. Daarnaast geeft het COA (gidsfunctie gezondheidszorg) en de GGD op locatie voorlichting over vaccinatie. Ook is er in de door de GGD gegeven voorlichting «infectieziekte» aandacht voor goede hygiëne om covid te voorkomen en hoe te handelen bij het vermoeden van covid.

Vraag 8

Worden asielzoekers, zowel degenen die net aankomen in Nederland als degenen die hier al langere tijd zijn, nog steeds gevaccineerd? Hoe hoog is de vaccinatiegraad onder deze groep?

Antwoord 8

Op elke locatie zijn er afspraken gemaakt met de GGD over waar en wanneer bewoners zich kunnen laten vaccineren. Bewoners worden hier met posters op locatie over geïnformeerd. Nieuwe instroom op locatie wordt gevraagd of ze gevaccineerd willen worden en krijgen uitleg over hoe dat in zijn werk gaat en waar ze moeten zijn. Dit geldt ook op de centrale ontvangst locaties (col) waar mensen nieuw binnenkomen in Nederland.

Het is niet mogelijk om de vaccinatiegraad vast te stellen. GZA registreert de mensen die in Nederland door de GGD gevaccineerd worden. Echter geeft dit geen beeld van de vaccinatiegraad omdat bewoners ook voor hun aankomst in Nederland al gevaccineerd kunnen zijn. Bij binnenkomst in Nederland wordt niet geregistreerd of iemand gevaccineerd is. Het feit of iemand covid heeft gehad kan ook van invloed zijn of iemand meerdere vaccinaties nodig heeft om volledig gevaccineerd te zijn. Ook dit wordt niet geregistreerd.

Vraag 9

Welke redenen geven asielzoekers om zich niet te willen vaccineren? Welke acties worden ondernomen hen voor te lichten en zorgen weg te nemen teneinde de vaccinatiegraad te verhogen?

Antwoord 9

De redenen zijn, zoals in de Nederlandse samenleving, gevarieerd en van individuele aard. Religieuze en culturele achtergrond kan meespelen, evenals toegang tot informatie en mate van vertrouwen in de wetenschap. Een deel van de mensen die een Dublinclaim hebben of kansloze procedures doorlopen, wil niet gevaccineerd worden vanuit de gedachte dat ze zonder vaccinatiebewijs niet uitgezet kunnen worden door de DT&V.

Bewoners worden (op locatie en op MyCOA) door middel van FAQ-posters in tien verschillende talen en filmpjes voorgelicht over de mogelijkheid tot en de wenselijkheid van vaccineren. Daarnaast geeft het COA (gidsfunctie gezondheidszorg) en de GGD (groepsvoorlichting «infectieziekten») voorlichting over vaccinatie.

Het COA heeft op elke locatie een contactpersoon «vaccineren». Aan hen is gevraagd om in gesprek te gaan met 60+ bewoners om te checken of ze gevaccineerd zijn of willen worden.

Vraag 10

Indien het aantal besmettingen verder toeneemt zou dit opnieuw kunnen leiden tot uitval van personeel bij bijvoorbeeld het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en de Immigratie en Naturalisatie Dienst (IND), is er voldoende capaciteit om dit op te vangen? Bent u bereid alvast scenario's uit te werken hoe om te gaan met een nog groter tekort aan capaciteit als de besmettingsgraad verder toeneemt?

Antwoord 10

Het COA heeft een Corona Coördinatie Team (CCT). Het CCT coördineert (proactief) en monitort de situatie voor bewoners en medewerkers met betrekking tot covid. Het CCT werkt ook met scenario's. Het COA heeft een aantal vitale uitvoeringsprocessen benoemd, die ook ten tijde van toenevende besmettingen en of een eventuele lockdown doorgang vinden. De IND heeft de crisisorganisatie in de vorm van een Corona Coördinatie Team (CCOT). Deze is momenteel in «slapende toestand» en kan indien dat nodig is opgeschaald worden naar actief. Besluitvorming die verband houdt met de Covid-19 crisis is op dit moment de verantwoordelijkheid van de lijn. De IND heeft een continuïteitsplan corona opgesteld waarin kritieke functies en scenario's zijn uitgewerkt. Voor de mogelijke scenario's binnen de IND zijn handelingsperspectieven beschikbaar. Ten aanzien van opschaling in het kader van Covid-19 volgt de IND het Rijksbeleid in afstemming met de ketenpartners.